

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

III. De actibus voluntatis, in quibus exercitium hoc potissimum consistit, & quomodo in ijs nos exercere deeamus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

presupponendus est, spectat. Notandum vero, precipuam exercitii huius partem nequitiam in hoc consistere: quippe non intellectus tantum occupandus est, Deum presentem considerando; sed & voluntas, eum & desiderando & amando, seque illi uniendo. Atque ideo in his voluntatis actibus exercitium hoc precipue consistit. De qua re capite sequenti locuturi sumus.

CAPVT III.

De actibus voluntatis, in quibus Exercitium hoc potissimum consistit, & quomodo in iis nos exercere debeamus.

Sonauentura in mystica sua Theologia docet, ipsos voluntatis actus, quibus in sancto hoc exercitio cor ad Deum eleuandum est, ardentia quaedam esse cordis desideria, quibus se anima perfecto quodam amore Deo unire desiderat; nec non affectus quosdam inflammatos, viua etiam quaedam è visceribus intimis profecta suspiria, quibus ipsa ad Deum anhelat; denique pios quosdam & amórosos voluntatis motus, quibus, ceu aliis quibusdam spiritualibus, se extollit, ac sursum librat ac subleuat, Deoque se arctius colligare & constringere allaborat. Hæc desideria & vehementes atque ardentis cordis affectus, à sanctis Patribus aspirationes vocantur; quod his anima se ad Deum subleuet; quod idem est atque ad Deum aspirare; & quia, vt reddit Bonauentura, sicut respirando anhelitum & spiritum ex interiori corporis nostri, sine vlla præuia deliberatione trahimur; ita etiam celerissime, & interdum sine deliberatione præuia, vel quasi sine illa, ardentia hæc desideria, ex intimis cordis penitralibus ducimus & prolicimus.

Aspirationes porro has & desideria homo per breues quasdam & frequentes orationes declarat, quas iaculatorias, id est, *vaptim eiaculatas* (vt quidem ait S. Epistol. ad Augustinus) nuncupant. Sunt hæc namque ceu ardentia quaedam iacula & sagittæ, quæ ex corde intimo euibratæ, in momento ad Deum subito efferuntur & emittuntur.

Hocce orationum genus frequens ac familiare prisca illis erat Ægyptiis monachis, vt ait Cassianus; & has ipsi permagni faciebant; partim quia eo quod sunt breues, caput non lædunt; partim quia cum feruore quodam & spiritu eleuato eiaculantur, & subito ante Dei conspectum sese sistunt. Atque ideo nullum dæmoni eius qui eas concipit perturbandi, aut aliquod in corde eius impedimentum obijciendi locum dant. Notanda proinde sunt illa S. Augustini verba ab iis qui se orationi applicant: *Ne inquit, illa vigilans & erecta intentio, quam tamen necessaria est oranti ad cum debita reuerentia & respectu orandum, per protractiores moras haberetur, vt in longa oratione fieri solet.* Per has ergo orationes iaculatorias sancti illi Monachi Deum sibi semper presentem imaginabantur, suum frequentissime cor ad Deum sustollentes & assidue cum ipso conuersantes & tractantes.

Atque ideo hic in presentia Dei ambulandi modus nobis vt plurimum conuenientior, facilior, & fructuosior est: sed ipsam exercitii huius praxin iam pluribus opus erit declarare: hanc Cassianus in communi illo versiculo, in quo singulas suas Horas Ecclesia exorditur, *Deus in adiutorium meum intende, Domine ad adiuuandum me festina*, ait includi. Si quod negotium, in quo graue periculum subest, auspicias, sic Deum, vt re, ad bene ex eo emergendum, iuuare dignetur, ora, *Deus in adiutorium meum intende, Domine ad adiuuandum me festina.* In omni siquidem re Dei auxilio opus habemus & succursu, hinc ipsum semper nos exposcere oportet.

Ff 2 Addis

Alia voluntas potest

Epistol. ad Probam, que est 121.

Epistol. ad Probam, que est 121.

Iaculatoria à velocitate dicta.

Lib. 2. de institut. renouantian.

Iaculatoria Dæmonem non metuent.

Epistol. ad Probam. Chrysol. homil. 79.

Abbas Isaac collat. 10. c. 10.

Collat. 10. f. 10.

Psal. 69. 2.

Deus in adiutorium meum intende &c. Hac oratio ad omnia fertur.

Addit præterea Cassianus, versum hunc mirabilem esse, & ad quoscunque affectus nostros, in quolibet statu, occasione, & casu qui inciderit, declarandos opportunum. Per illum namque diuinam opem petimus; per illum nos humiliamus, necessitatem & miseriam nostram agnoscentes; per illum mentem eleuamus, & à Deo nos exaudiendos & adiuuandos confidimus; per illum in amorem Domini, qui nostrum refugium & protector est, inflammur. In eo denique impenetrabile quoddam in omnibus conflictibus & tentationibus, quæ possunt incidere, scutum, lorica cuiuslibet telo imperuam, murum quoque à nulla machina expugnabilem inuenies: quocirca iugiter eum tam in ore, quam in corde habeas necesse est; atque adeo hic continua & perpetua tibi esse debet oratio, nec non tuum in præsentia Dei semper ambulandi exercitium.

Exercitii huius praxin S. Basilius in eo ponit, ut qualibet ex re Dei recordandi occasionem capiamus. Concedis? Deo gratias age: vestem induis? Deo gratias age: in agrum aut hortum prodis? benedic Deum, qui illa creauit: contemplaris cælum aut solem, aut reliqua omnia creata? Vniuersorum creatorem lauda: inter dormiendum, quoties somno excitaberis, tories cor ad Deum sustolle.

Alii, quoniam in vita spirituali tres sunt viæ, prima purgatiua, quæ Incipientium est; secunda illuminatiua, quæ Proficientium propria; tertia demum vniuita, quæ ad perfectos spectat; tria aspirationum & orationum iaculatoriarum genera ponunt. Primæ ad peccatorum veniam obtinendam, & animam à vitis atque affectionibus terrenis expurgandam diriguntur; atque hæ ad viam purgatiuam spectant: aliæ ad virtutes obtinendas, tentationes superandas, difficultates & labores virtutis habendæ ergo suscipiendos; hæ ad viam pertinent illuminatiuam: aliæ denique ad

vnionem animæ cum Deo per perfecti amoris vinculum impetrandam; hæ ad viam vniuitam referuntur: ut nimirum in hoc exercitio se quisque iuxta statum & dispositionem suam exerceat. Quamobrem (quantum quidem ad hoc spectat) fas sit hominem, esto etiam sit perfectissimus, nonnunquam se in dolore de peccatis concipiendo, ac in venia illorum à Deo petenda, & gratia ad ipsum nunquam amplius offendendum exposcenda exercere. Et erit hoc, bonum & Deo gratissimum exercitium. Quin imo tam hic, quam qui animam à vitis & inordinatis passionibus expurgare, & virtutes ei inserere studet, se poterit etiam in actibus amoris erga Deum concipiendis, quo hoc ipsum maiori facilitate & suauitate faciat, exercere. Ergo omnes omnino se in hoc exercitio exercere possunt: modo quidem huiusmodi verbis & actibus concipiendis: Vtinam te Domine nunquam offendissem? Ne permittas, Domine, ut te posthac amplius offendam. Da potius ut moriar, quam ut peccem. Det vtinam diuina tua Matris, mille potius mortibus moriar, quam in vllum lethale peccatum incidam.

Alias, immensas illi pro beneficiis ab eo receptis, partim generalibus, partim particularibus, gratias agendo, vel virtutes aliquas postulando, modo quidem profundam humilitatem, modo perfectam obedientiam, interdum feruentem caritatem, subinde patientiam cor ad Deum sustollendum.

Alias denique per aliquos actus amoris, & magnam cum sanctissima eius voluntate conformitatem, suum quis poterit cor ad Deum eleuare, dicendo, verbi gratia, *Dilectus meus mihi: Et ego illi. Non mea voluntas, sed tua fiat. Quid enim est mihi in celo, & à te quid volui super terram?*

Hæ aliæque id genus aspirationes & orationes iaculatoriæ peruites sunt ad hoc præsentia Dei exercitium semper colendum: optimæ autem & efficacissimæ esse solent illæ, quas animus à Deo propius

Benedicam Dominum in omni tempore.

Iaculatoria triplex iuxta tres vias, & si omnes à singulis usurpantur.

motus & concitatus per seipſe concipit, etſi forte verbis nõ tum compositis & ordinatis, atque illæ priores ſunt quas iam attulimus, concipiantur. Minus vero neceſſarium eſt, vt orationes hæ & multæ & diuerſæ ſint: nam vel vna, ſapius magno cum affectu repetita, ſatis eſſe poterit, vt multos dies, quin imo toto vitæ tempore, in hoc exercitio ſe quis impendat. Si enim te proſicere comperias, frequenter & identidem illa Apoſtoli Pauli verba, *1. Cor. 9. verſic. 6. Domine quid me vis facere?* Vel illa Sponſæ, *Cantic. 2. verſic. 16. Dilectus meus mihi, & ego illi.* Vel denique illa Prophetæ: *Pſalm. 72. verſic. 25. Quid enim mihi eſt in cælo, & à te quid volui ſuper terram?* repetendo; non eſt neceſſe ad alia tranſeas: ſed in hoc mane & perfevera, & hoc continuum tuum exercitium, & in præſentia Dei ambulandi ſtudium ſit.

CAPVT IV.

Exercitii huius praxis amplius declaratur, necnon quidam valde facilis, fructuoſus, multamque perfectionem includens in præſentia Dei ambulandi modus proponitur.

INTER alias aspirationes & orationes Iaculatorias, à nobis uſurpandas identidem, non poſtrema, ſed facile princeps, & ad exercitii huius praxin conuenientiſſima eſt illa, quam nos docet Apoſtulus, dicens, *priori Corinthiorum decimo, verſiculo trigeſimo primo: Siue manducatis, ſiue bibitis, ſiue aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite.* In omnibus ſcilicet quæ ages, aut ſaltem quam poteſt frequentiſſime, cor tuũ ſtude ad Deũ ſuſtollere, ac dicere, Propter te Domine hoc ago, vt ſic te delectem, tibi que gratificer: quia id ita fieri iubes. Voluntas tua,

mea eſt, tuum beneplacitum meum: aliud equidem velle & nolle non habeo, quã quod ipſe aut voles aut noles: quin omnem meum gaudium, voluptas, atque exultatio eſt, vt voluntatem tuam adimpleam, tibi placeam, ſatisfaciam, & gratificer, nec aliud eſt in cælo vel in terra, quod cupiam, deſiderem, aut in quod oculos meos conijciam.

Eſt hæc optima in Dei conſpectu iugiter ambulandi ratio, atque ea admodum facilis, vtilis, magnamque perfectionem includens: hoc namque eſt in continuo quodam amoris Dei exercitio agere.

Quoniam vero hæc de re in aliis locis egimus, hoc tantum hic addere viſum, hanc vnã de optimis & fructuoſiſſimis, quas habere poſſumus, in oratione ſemper agendi rationibus eſſe. Vt nihil aliud, quod ad plenam exercitii huius commendationem laudemque dicatur, deſſe videatur quam dicere, per ipſum nos continuam illam & iugem conſequi orationem, quam in Euangelio Saluator noſter Chriſtus à ſequacibus exigit, *Oportet ſemper orare, & non deficere.* Ecce quæ enim dati melior oratio poteſt, quã quod maiorem Dei gloriam & honorem ſemper deſideret, cuiusque voluntati ſemper & in omnibus ſe conformet; vt vide licet aliud non velit, vel nolit, quã quod Deus vult, aut non vult, & omnis & vnica eius voluptas & beneplacitum ſit, voluptas & beneplacitum Dei.

Hanc ob cauſam inſignis quidam Doctor Theologus non ſine ratione tradit, eum, qui per affectus hos & deſideria interiora in hoc exercitio diligenter perfeuerabit, tantas ex eo utilitates capturum, vt ſuum ipſe cor breuiſſimo tempore mutatum, & plane alium factum ſe eſſe, percepturus ſit, adhæc cum particularem quandam in eo à rebus terrenis auerſionem, tum ſingularem erga Deum & diuina affectum notaturus. Hoc ſcilicet eſt iam incipere eſſe ciuem cæli, & domus Dei intimum, familiarem & domesticum, *(Iam non eſtis, inquit Apoſtulus, hoſtites &*

Ad maiorem Dei gloriam.

Tract. 3. c. 8. Tract. 8. c. 4.

Luc. 18. 1.

Optima hæc eſt oratio cor immutans.

Dionys. Carthas. Lib. 1. de contempl. c. 25.

Facit ciuem cæli.

Ephes. 2. 29.

Ef 3 adue-